

A'
 TSÁSZÁRI és KIRÁLYI FELSEG'
 ENGEDELMÉVEL.

5.

Költ Bétsben, Szent-Jakab-Havának (Júliusnak)
 17-dik napján, 1795-dik Elztendőben.

Hadi és Békességes Környülállások.

Gróf *Clerfayt*' Ármádiájának ötödik Júliusi állapotja e' vólt: „A' *Groszgerau*, *Crumstadt*, és *Königstadt* táborok *Schwetzingen*' tájjékára szállítódtak által. A' *Szaxóniai* Sereg-ősztály *Ketferthal*nál táborozott. A' Német nehéz Lovasság falukra osztatott-fel, hogy ezen intézetnél fogva, meg-lehessen kémélleni némelly rézből a' gabonát, melly még akkor lábánn állott. Maga Gróf *Clerfayt*, a' Fő-

quártellyával együtt *Schwetzingenben* tan-nyázott. “

A' *Pétersburgi* Tudósítások szerént, Jún. 14-dikén indúlt ki az *Északi* tengerre, *Cronstadt* alól, *Chanikoff* Orosz Tengeri-Vezér, azokkal a' 12 első-nagyságú és 8 középfzerü Katona-hajókkal, mellyek az említett tengerre olly véggel rendeltettek, hogy ott *Nagy Britanniái* hajókkal kaptsollyák egybe magokat. — Mas *Orosz* Hajóssereg, melly, 19 első-nagyságú és 4 középfzerü Katona-hajókból áll, Június vége felé szándékozott a' *Napkeleti* tengerre venni útját.

Pétersburgból Június' 12-dikénn: — „Nyóltz *Hollandus* hajók, mellyeket *Orosz* hajók nyertek, ma adatnak által a' Tengeri - dolgokra - ügyelő Fő - Kormányfőnek: az Emberek pedig, kik az el-foglaltt hajókon voltak, Birodalmunknak belsőbb részeibe küldetnek, mint hadi-foglyok. “

A' *Hollandiai* Újságok magok írják, hogy sok *Frigyes-Belgyiomi* Katonák szökösnek által azolta másuvá: mióta el-végezte a' Fő-Kormányfő, hogy a' Szárazon vitézkedő Sereg közzül, kétezernégy-fáz Személlyek vétetiessenek - ki tengeri szolgálatra sors által. Jún. 26-dik és 27-dik napjain, két rendbéli Proklamátziók tettek közönségesekké, mellyek közzüljáz elsőben, egy arany-jutalom ígértetik Annak, a' ki, valamelly Szököttet fel-fedez:

a' másodikban pedig jelentetik a' Szökötteknek, hogy ha meg-kapattatnak: mindjárt akkor tengeri-szolgálatra adattatnak, még pedig úgy tartoznak szolgálatot tenni, hogy azt a' fizetés-tóldaléket meg nem kapják, mellyet az olyanok nyernek, kik tsendes elmével tellyésítették a' Fő-Kormányfőzék' rendelését: ezen-felül még meg is büntettetnek törvényesen, a' tengeri szolgálat' végével. "

Néhai 16-dik *Lajos'* első Testvér-Ötse az úgy nevezett *Monsieur*, Jún. 22-dik napján kapott Tudósítást *Veronába*, az árva *Frantzia Királyfi'* haláláról. Az akkor körülötte volt kevéssé *Frantziáktól* mindjárt *Királynak* esmértetett, 's úgy tiszteltetett. Azután másunnan is útaztak hozzá eggynehány fő származású *Frantzia* *Ki*-költöztek, hogy hódollyanak neki.

Eggy *Basíleai* Tudósítás szerént, melly, Júniusnak 30-dikán költ, a' *Királyt-kívánó* *Frantziakhoz* szándékozott menni *Vándéba* *Gróf Artoa*; ennek testvér *Báttya* pedig, az úgy nevezett *Monsieur, Conde* *Hertzeg'* *Seregéhez*, melly *Sereg* akkor más nevet fog fel-venni, mivelhogy a' *Monsieur'* személyében 18-dik *Lajos* nevezetű *Fr. Királyt* tisztel.

Berlinből Jún. 30-dikán: — „*Királyi Udvarunk*, meg-gyászolta *Néh. 16--dik Lajost*, 's annak *Féleségét*, és *Húgát* is:

de a' közelebb meg-hóltt árva Királyfit nem. “

A Madriti Udvari Újságnak 29-dik Májusi Darabjából: — „Bár mint igyekeztek is a' Frantziák *Navarra* és *Catalonia* Tartományainkban elébb nyomólni: reá nem mehettek mindazáltal, hogy bellyebb ronthassanak *Spanyol*-Országba. A' mi Udvarunk szakadatlanúl hozzá lát, a' had fol:tatáshoz meg-kívántató kézű:leteknek leg-nagyobb erőben való tevé:séhez. “

Nagy-Britanniából. —

Londonból Jún. 26-dikán: — „Szin:te bizonyos, hogy a' mi Udvarunk, nem késik meg-esmérni Frantzia Királynak a' *Monsieurt*. Abban a' passzusban, mellyet *Guise* Hertzeg, *Véronába* lett indulásakor kapa itten közelébb, nyilván e' vólt árva, hogy a' Hertzeg, Gárda-Kapitánynak megy a' Frantzia Királyhoz *Veronaba*. “

A Londoni Udvari Újságnak 27-dik Júnusi Darabjából: — „*Cornwallis* Vice-Admirális, a' *Kis-Britanniai* partok előtt fekvő *Belle-Isle* nevű *Frantzia* Szigetnél, Jún. 6-dikán, 3 első-nagyságú, 6 közép:szerű, és 3 kisebb Fr. Katona-hajókra bukkant, mellyek, eggy rakás Kereskedő-hajókat kísértének. Ezen Kereskedő-hajók közzül el-vett *Cornwallis* V. Admirális nyóltzat: de a' Katona-hajók igen közel vóltak a' Fr. parthoz: azért is nem le-

hetett őket veszedelem nélkül meg-támadni. A' Kereskedő-hajók, *Bordeaux* alól indúltak vólt tengerre, 's leg-nagyobb részént bort szállítottak. Az említett nyóltz hajókon kívül, vett még el V. Adm. *Cornwallis* egy *Hollandus* hajót is, melly, ágyúkkal és munitzióval vólt rakva: nem különben két *Amérikai* eleséses hajókat is.“

„Jún. 16-dikán (nem messze, *Belle-Isle*-ől) egész nap tüzelt lassan lassan egy Frantzia Hajóssereg *Cornwallis* Vice-Admirális felé, kinek tsak hat hajói vóltak (t. i. egy, száz; négy, 74 ágyús; és két Fregát): a' Frantzia Sereg ellenben, 13 első-nagyságú, 14 középszzerű, és 3 kisebb hajókkal bírt. Estve felé, a' száz ágyús *Angliai* hajót is igyekeztek a' Frantziák hathatósan meg-támadni, de segítségére sietett annak, V. Admirális *Cornwallis*: és minekutánna eggynehány lövések lettek vólna mind két részről: még le se' ment vólt a' Nap, midőn el-távoztak a' számos Fr. hajók. Kevés kár esett az *Angliai* hajókbann. A' száz ágyúson, 12 Személyek kaptak sebet. — — *Halifax* Városából, melly, 50 óránnyi járó földre esik *Londontól*, *Észak* és *Napnyugot* között, egy Levelet bocsátott *Cochrane* Hajós-Kapitány az Admirálitáshoz *Londonba*, melly Levélben írta, hogy ő, *la Prevoyante* nevű 24 ágyús Fr. hajót elvett: melly igen szép hajó; még tsak két

észrendős; 's könnyen negyven ágyússá te-
vődhetik. *Husar* nevű *Angl.* Katona-ha-
jó is el-nyert egy 18 ágyús *la Raison* ne-
vű *Fr.* hajót: melly, rézzel fedett, 's kü-
lönben is igen jó állapotban vagyon.“

*A Londoni Udvari Újságnak 28-dik Jüniusi rendkívülvaló Darabjában, követ-
kezendő értelmű Tengeri Győzedelmi Tu-
dósítás tétetett közönséggé: — „Brid-
port Anglus Admirális el-küldötte Jünius'
22-dikén, the Nymphe és Astrea nevű Fre-
gátjait, hogy az Orienti partok eleibe ki-
zállott Frantzia Hajósseregnek valóságos
hollétét tanúlnák ki, és minekutánna ki-
tanúlták: adnának jelt erántta. Végbe-
vitték ezen két Fregátok a' reájok bízott
dolgot. Bridport Admirális tsak hamar
észre-vette ezentúl, hogy a' Frantzia Ha-
jósseregnek nints kedve viadalba botsát-
kozni. Négyet tehát a' leg-sebesebb me-
nésű hajói között, annakutánna pedig
egész Hajósseregét is el-ének indította a'
Frantziáknak, 's üzette őket egész nap és
egész éjjel. Jún. 23-dikán hat Anglus Ha-
jók igen közel jutottak a' Frantzia hajók-
hoz. A' verekedés hat óraker kezdődött,
és délelőtti kilentz óraker végeződött. Há-
rom Frantzia hajók — *Alexander, Tiger,*
és le Formidable nevezetűek — meg-adták
magokat. Nagyobb nyeresége is lett vól-
na még *Bridport* Admirálisnak: de a' *Fr.*
Hajóssereg igen közel vólt az *Orienti* erőss*

Kikötőhelyhez. Ezen hartzban, harmin-
tzann estek el az *Anglusok* között, és száz-
kilentzen kaptak sebet. — Lord *Bridport*'
győzedelmét, annál ditsőségesebbnek ír-
ják más *Londoni* Ujságok: mivelhogy nem
vólt több tíz első-nagyságú hajójánál, még
is el-nyert tizenkét első-nagyságú Fr. ha-
jók között hármát. “

Az *Angliai* Király, Jún. 27-dikén,
délutánni négy órakor meg-jelent az Or-
szág-gyűlésben, 's minekutánna igen érzé-
keny közfönetet mondott vólna azon In-
tézetekért, mellyeket, a' hadfolytatásra,
és *Wallis* Hertzegre 's Hertzegnére néz-
ve tett a' Gyűlés: ígérte hogy el nem mú-
latja, azt a' hadi erőt, mellyet, az Or-
szág-gyűlés adott kezébe, leg-foganatosabb
hafzonra fordítani mind addig, míg el nem
jő az idő, mellyben bátorságos Békességet
lehet kötni.

Olasz - Országból. —

Livornóból Július' 1-ső napján: —
„Egy *Angliai* kised Katona-hajó, olly
hírrel érkezett ide, *Korszika* Szigetének Fő
Városa *Bastia* alól, hogy *Anglus* Tenge-
ri-Vezér *Hotham*, a' kormányozása alatt
lévő Hajós-seregnek egy része által, 40
kereskedő hajókat kísértetett el *Korszika*
Szigetének *S. Fiorenzoi* Kikötőhelyébe:
maga pedig, Hajósseregének több részé-
vel, *Tulon* előtt fekvő *Hieres* Szigeteknél
állapodott-meg; mellyektől a' *Frantzia*

Hajóssereg el-távozott, 's láttatott visszafelé szándékozni a' *Tuloni* Kikötőhelybe. "

Livornóból Júl. 3-dikán: — „A' *Tuloni* Levelek, panaszolkozva említik, hogy a' Ts. K. Katonák előtt hátra vontak magukat a' Frantziáság, 's el-hagyta *Vado* Erősségét is. Mentségére, ezeket hozzák fel: Hogy sokkal kevesebb számmal vólt, mint a' Ts. K. iak; segítsége pedig nem érkezett; 's attól is kellett néki tartani; hogy *Anglusok* találnak a' tenger partjára érkezni. Elesége is meg-kezdett fogyatkozni: mivel Elésházait el-foglalták a' Ts. K. iak; 's a' malmát is el-vették *Voltrinál*. — *Mosella* nevű *Anglus* Fregát, a' *Korszikai* partokhoz indult innen *Hotham* Admirálishoz, kinek olly Kérést vitt *B. Devinstől*, hogy *Hotham* Admirális küldjön egynehány könnyű Katona-hajókat a' *Genuai* parthoz, mellyek a' tengerről szoríthassák ugyan akkor a' *Finalebéli* Frantziákat, midőn *B. Devins* a' Szárazról fogja őket ostromlani. "

Frantzia - Országból. —

Brestből Jún. 20-dikán: — „Ezen Hónapnak 17-dik estvéjén, tizenegy első-nagyságú; hét középizerű, és négy kisebb Katona-hajók indultak el Kikötőhelyünkől a' nagy tengerre, hogy üzöbe vegyék azon *Anglus* Hajóssereg-osztályt, melly, *Belle-Isle* előtt kereng. "

(*Belle-Isle* (*Calonesus*) egy szép Frantzia

Szigetetske, melly, 3 mértföldnyi messzeségre esik, Kis-Britannia' partjától.)

A Vándéi Hadról.

A' *Cherbourgi* partokról neveztetett Republikánus Sereg' Vezére *Dubayet* Generális, egy Levelet írt Jún. 26-dikán *Páris*ba. *Doulcet-Pontecouiant* nevü Tagja a' Közjóra-ügyelő-Deputáziónak, fel-olvasta a' N. Gyűlés előtt Június' 30-dikán a' Levelet, mellynek értelme ez: „Kívántam el-járni a' *Château-Neufi*; *Château-Gontieri*; és *Segréi* Distriktusokat, mellyek *Chouano*sok. Magam mellé vettem négy ezer Republikánusokat, 's Békesség-olajágával kínáltam-meg a' Mezőségi-lakosokat; bajonéttal ellenben a' pártosokat, kik nem akarják a' Közönséges-Társaság' rendelései alá adni magokat. Örömmel jelenthetem, hogy *Mans* és *Angers* között, ismét helyre-állott a' kommunikázió (közösülés). A' pártosok rettegnek; 's vadássza őket *Dubois* Generális. — *d' Alençon* felől, a' hol különben alkalmas tsendesség vagyon, előtaláltunk egy tsemó *Chouant*, melly, Iffjakat akart ott fel-szedni magához. Leöltünk közzüle eggynehány köz-embert; három főbbeket pedig el-fogtunk. Lehet mondani, hogy a' miólta meg-árestáltattak a' *Chouan* Vezérek: már azólta nem egyebek a' *Chouan*ok; hanem Haramiábandák, mellyeket ki-kell: de nem sok idő alatt ki is lehet írtani.“

Párisból Jún. 30-dikán: — „Az itt ki-jövő sok Újságoknak nagyobb része bizonyítja: hogy az árva Király Kis-Affzony mellé *Tourzel* és *Chantereine* Affzonyságokat rendelte a' Közjóra-ügyelő-Deputáció, melly Affzonyságok között az elő- említett, Nevelője volt 16-dik *Lajos'* Magzatinak; a' másik pedig, Komornája volt a' szerentsétlen Királynénak. — Több rendbéli Újságok írják azt is, hogy az árva Király Kis-Affzonyt ki-adja a' Nemzeti-gyűlés; olly fel-tétellel, ha vissza-nyerheti érette a' Tsáfzártól; azokat a' négy Nemzet-gyűlési Tagokat, 's *Bournonville* Ministert, kiket *Dumouriez* adott árestomba, és *Semonville* 's *Maret*, a' kik *Konflánczindpoly* felé intézett útjokban estek Tsáfzári fogságba,“

Párisból Júl. 2-dikán: — „A' Nemzeti-gyűlés' eleibe, következő Végzésformát terjesztett *Treillard*, Jún. 30-dikán, a' Közjóra-ügyelő-Deputáció' nevében: Végezi a' Nemzeti-gyűlés, hogy abban a' szempillantásban, mellyben a' Népnek azon Képviselei (*Quinet, Lamarque, Camus, Bancal*); az a' Minister (*Bournonville*); 's azok a' Követek (*Semonville* és *Maret*) kiket, a' Nemzetek' Törvényének meg-rontása nélkül, nem lehetett se' ellenség' kezébe adni, se' fogva tartani, szabadon fognak vissza-térni a' Frantzia föld-határaihoz: *Capet Lajos'*

Leánya által-adódik azon Személyeknek, kiket annak által-vevésére fog rendelni az *Ausztriai Gubernium*. A' *Burbon'* Famíliá' több Tagjainak is (minéműek: *Orlean* Hertzezné; 's *Néhai Conty* Hertzeg' Leánya) szabadságjokban fog állani a' Fr. Közönséges-Társaság' földjéről való ki-menés. A' Közjóra-ügyelő-Deputátzió' bötelessége lesz meg-tenni a' szükséges Intézeteket e' jelenlévő Végzésnek közlése eránt. — — Köz meg-eggyezéssel hely-be-hagyta 's el-fogadta ezen Végzést a' Nemzeti-gyűlés. “

Luxemburgban, Thionvillei Merlin, és *Joubert* Fr. Nemzet-gyűlési Kommisszáriusok, a' már szokásban lévő Szabadság' fáját Jún. 15-dikén állították-fel. Ezen alkalmatossággal, a' Fr. Sereghez egy Proklamátziót intéztek, mellyben illy kifejezéssel éltek a' többek között: A' Tenger-től fogva a' *Rajna*ig, a' *Pirenéus* hegyektől fogva *Zelándia*ig nem lesz több egy Törvénynél, egy Népnél, és egy Földnél,

A' *Párisi* Újságoknak többnyire mindnyájában lehet olvasni; hogy *Conde* Hertzeg, *Frantzia* és *Navarra* Országok' Királyának kiáltotta-ki a' *Monsieur*t, 18-dik *Lajos* nevezet alatt. Némellyikben ezen Újságok közzül meg vagyon a' Beszéd is, mellyet az említett alkalmatosságkor mondott *Conde* Hertzeg,

Sieyes, nagy tekintetet szerzett magának, főképpen az által: hogy Szövetséget kötött a' *Frantzia* és *Frigyes-Belgyiomi* Közönséges-Társaságok között: de van is bezzeg elég Íriggye és Rosszakarója. A' *Párisi* Újságokban, sok motskolódásokat és Vádakat lehet olvasni ellene. Eggy Újság nevezetesen, *Messenger du Soir* nevezetű, így ír felölle: „Bizonyosnak mondatik, hogy *Sieyes* Pap Úr, a' Katholika Religióinak Frantzia Országba való vissza-állítatásába meg-eggyezett olly fel-tétellel, hogy ő választódjék a' Frantzia Ekklesiá' Fejévé: sőt meg-engedi ez a' nagy Ember — mint bizonyosnak mondatik — azt is, hogy a' Frantziák Végre-hajtó Tanáttsának Présese lehessen, de úgy ám, ha őtet választják *Vashingtonná*. Ígéri e' felett, hogy nem fog többé közönséges szerentsétlenséget okozni a' maga hallgatása által, mint *Mirabeau*' idejében: hanem kilentzvenkilentz egész árkusnyi nagyságú Könyv-kötetekben fogja elő-adni, mivel tartozik Frantzia-Ország, az ő érdemes Tanítványainak: *Filepnek* (*Orlean* Hertzegnek); és *Robespierre*'nek. Ezen Munka' titulussa lesz: *Mi vólt Sieyes a' Revolútzio előtt? Mivé lett a' Revolútzio alatt? Mivé lesz a' Revolútzio után?* Olly forma Feleleteket fog adni — mint mondatik — ezen Kérdésekre, mint a' millyent adott az (előbbeni Státusbéli) 3-dik Rendről fel-tett Kérdésekre. Meg-

fogja mutatni, hogy ő semmi sem volt; akart valami lenni; 's Minden fog lenni.

Elegyes Tudósítások.

Az *Angliai* Tudósítások, naponként nevedekőnek írják, mindenféle eleségeknek az árrát. — *Londonban*, 's majd egész *Angliában*, Júniusnak 14-dik napjától fogva 20-dikig, felette hideg fergeteges idő járt, melly a' juhokban, minthogy éppen nyírás' ideje volt: sok károkat tett.

A' *Nagy-Britanniai* Korona-örököse, *Wallis* Hertzeg' Feleségének teréhbe lett esését, *Clarence* Hertzeg meg-jelentette Június' 22-dik napján az Ország-Gyűlés' Első-Táblájának.

A' *Dániai* Udvar által, ezeröttszáz talér tevődött fel Annak jutalmúl, a' ki megtudja hitelesen mutatni: miképpen kezdődött a' minapi szörnyű égés *Koppenhágában*?

Londonban, a' Királyi palota körül Júniusnak 29-dikén, egész nap fegyverben állottak a' Testőrök. Az úttzákon Könnyű-lovas Katonák járkáltak fel 's alá. A' Köz-tsendesség' és Bátorság' védelmezésére magokat önként fel-ajánlott Lakosok is kézzen voltak. Ezen Intézetek, azért lettek: mivel az említett napon gyűlt vala ismét össze először közönségesen az úgy nevezett Levelező-Társaság, mellynek Secretáriussa vala ama' nevezetes *Hardy*, ki a' Státus' és Felség' bántással való vádoltatás alól, fel-fzabadítódott. Tíz ezernél több Személyekből állott a' Társaság,

melly, a' *György-mezőjére* csoportozott össze. Ezen térség körül még nagyobb számú Sokaság is vólt össze-gyülekezve. A' Prézes, kinek neve *Jones*; minekutánna egy hosszú Beszédet tartott vólna: két Írásokat terjesztett a' Társaság eleibe, melyek között egyik a' Királyhoz; a' másik pedig a' Néphez vólt intézve, 's két rendbéli kívánságokat foglalt magában: 1.) Hogy minden esztendőben tartassék Ország-gyűlés. 2.) Hogy a' Városoknak 's Helységeknek régibb vagy újjabb állapotjára való tekintet nélkül, minden Polgárok-nak egyenlő jussok legyen az Ország-gyűlés' Második - Táblája' Tagjainak választásához. Ezen két Írásokat nagy örvéndéssel el-fogadta a' Társaság, 's tsendesen el-özlott.

Magyar Ország.

Debrétzenből Júl. 7-dik napján: — A' Tanítás módjában nállunk ebben az esztendőben némelly változások tevődven; a' többek között e' tevődött: hogy a' melly Oskolában eddig a' Deák Ejtegetést (Declinációt) kezdték tanítani: tanítódjon ezután abban a' Magyar Grammatica; ilyen vélekedéssel lévén, hogy minekutánna a' gyermek tulajdon nyelve mesterségét meg-tanúllyá, az után mondhatatlanúl könnyebben mehet akármelly idegen Nyelvek is a' tanulásában. Ehez képest annyival nagyobb nyughatatlansággal várjuk ide a' Magyar Grammatikáknak le-érkezését. “

Béts.

Az itt Garnizonban fekvő *Kheul* gyalog Regimentje parantsolatot vett, hogy e' folyó Hónapnak 20-dik, és 22-dik napjainn indúllyon *Tsch Ország*, és *Slésia* széleire: a' hová több Reg. tek is fognak gyűlni.

El-felejthetetlen Nádor-Ispányunk' fájdalmas halálának ideje eránt, kétféle hírfolyt vala eleinten: melly mindenik olly eredetű vólt, hogy alig lehetett a' kettő közzül jól választani. Most már bizonyos, hogy 12-dik Júliusnak éjfélutánni második órája vete véget, Palatinusunk' drága életének, mellynek Ifjúi virágát harmad nappal ez előtt tsapta-meg, 's kezdette hervasztani *Laxenburgban*, a' Tüzi-mesterséges-testeket-kélszítő-házbéli puskaapor' egy részének véletlen fel-lobbanásából származott sebess tűz. — Született Néhai *Sándor Leopold* Fő-Hertzeg 1772-dik esztendőben Aug. 14-dikén; Palatinusi fő-hivatalát pedig, mind a' Királynak mind a' Nemzetnek egész meg-elégedésére öröme és hasznára; folytatta 1790-dik esztendőtől fogva. — — Egy nemes érzésű tudós Magyar, ki most *Béts'* szomszédóságban tartózkodik, hallván a' szomorú esetet, mindjárt pennát fogott, 's egy Epitáfiumot írt, melly; ha a' Koporsó-köre nem mettződik is: meg-érdemli, hogy örökre fenn-maradjon a' *Magyar Hírmondóban*, és a' háládatos Magyarok' emlékezetében. Az Epitáfium ez:

D. O. M.

Hic. Situs. Est. Alexander. Leopoldus. Archidux. Austriae. Leopoldi. II. A. F. Regiae. Per. Europam. Juventutis. Princeps. Regni. Hungariae. Palatinus. Communibus. Nationis. Omnis. Suffragiis. Ultro. Electus. Decus. Ornamentum. Caesareae. Domus. Spes. Praesidium. Perpetuumque. Lugentium. Hungarorum. Desiderium. Invidia. Fati. In. Flore. Aetatis. Vita. Ereptus. CIOIO CCXCV.

* * *
* * *
Tudósítás.
* * *

Kassához két mértföldnyire fekvő *Pekliny* nevű Camerális Helységben va-
gyon egy *Opál-Bánya*. Ezen *Bánya*, a'
jövő *Septembernek* első napján dél-
előtti 9 órakor, *Kassán*, az ott lévő Camerális
Háznál, kótyavetye (licitáció) által áren-
dába fog adattatni. A' ki-árendálni kívá-
nók jelennyenek-meg tehát az említett na-
ponn és órán, *Kassán* a' nevezett Ház-
nál. Ha kinek tetteje lenne előre is meg-
tekinteni az árendába bocsátatandó *Opál-
Bányát*: jelentse magát a' végett *Pekliny-
ben* a' Camerális Tifztségnél.

* * *
* * *
Jobbítás:
* * *

Az 52-dik levél-óldalnak utolsó sorában
kell olvasni az *Oláh* helyett *Olofz* — Az 53-
dik oldallevélnek utolsó előtt való sorában pe-
dig e' helyett: *sebesseit szállította az ellenség*
kell olvasni: *sebessek szállítottak részünkről.*

T Ó L D A L É K

A' MagyarHírmondónakJulius 17-dik napján,
1795-ben költt árkusához.

F*Franciscus Xaverius Kalatai*, Episcopus Magno - Varadinensis, Latini Ritus, iam inde a mense Decembri anni superioris non tam lecto affixus aegrotare, quam, quae communis est aetate confectorum hominum miseria, viribus attenuari, et plerorumque sensuum vsu destitui visibiliter occoepit. Fuit tamen ex prouidentia diuina Natura tam in eum benigna, vt intermedio hoc tempore sat magnam animi praesentiam ei ad deliberationem, et constitutionem rei diuinae circa Jubilaeum indictum concesserit, ad quod populum praeparari per triduanam deuotionem ac concionem penultima quadragesimae septimana ita ordinauit, vt die prima in Cathedrali, altera in Cifchrysiana, tertia in Transchrysiana Ecclesia Parochiali Sacrum solemne, Conciones, ac Vesperae cum Orationibus ad id determinatis haberentur: tandem quae Dominica I. post Pascha incepit, eadem Dominica SS. Trinitatis terminata fuit hic Magno - Varadini deuotio Jubilare tanta cum pietate, quae maxima dici potest. Ex eo tempore autem spes iam magna non fuit, futurum esse, vt Praesul hic optimus, cuius senectus, et corpus laboribus, itineribusque

confectum, morbus realis erat, diu viueret. Sicut et accidit: nam 29na Junii media 5ta pomeridiana hora, pridie ante, omnibus prouisus Ecclesiae sacramentis, Deo animam suam reddidit, luctum, qui ex iactura eius, publico Ecclesiae, et Reipublicae commodo profluxit, mox omnium Templorum, quae Magno - Varadini sunt, lugubri campanarum sono diffusum, omnis huius incola suum esse concertauit. Triste etiam Exteris hic recte nunc in nundinas annuas confluentibus audire fuit pulsum 9. templorum, et 2. sacellorum Romano-Catholicorum, duorum Valachorum vnitorum, et vnus Ruthenici. Tandem hora 6ta vespertina diei 1^{ae} Julii in triclinio Residentiae Episcopalis sepulturae datum est initium, ad quam facile quatuor hominum millia confluxere. Adfuit ipse Ill. Episcopus Graeco-Catholicus Ignatius Darabanth cum suo Capitulo tumbam serico viridi obductam, Episcopalibusque insignibus exornatam moestus comitans. Adfuit Latinum Capitulum, cuius Praepositus Maior, Comes Cajetanus Sauer, Pontificantis munere defunctus est. Adfuit Seminarii Junior vterque Clerus, praelata cruce cum tantis Parochis et Ecclesiasticis ac Religiosis, quanti tantum poterant ex vicinia aduenire. Adfuit tota fere Nobilitas Comitatus Bihariensis, et multi ex vicinis etiam comitatibus: hinc rhedae maioris minoris molis facile quadringentae numeratae fuere. Adfuit Regia Academia, Archi-Gymnasium, et Primaria Vernacula

Schola: adfuere opificum coetus, facibus instructi, cum delectis Academicis, et Episcopalibus Officialibus circa tumbam, quam certa cohors militum Comitatus stipabat. Candelarum cerearum maioris et minoris crassitiei 3116 distributae fuere inter praesentes. Post multas noenias, lessus, lugubresque musicas quarum aliam Cathedralis Ecclesiae Musici, aliam Militares faciebant, adlatum corpus in cryptam, quae sub fundamentis Ecclesiae Cathedralis est, reponebatur ad marmoreum sarcophagum. Et hic primus Latini Ritus Episcopus est, qui ab eo tempore, ex quo Magno - Varadinum Turcarum manibus ereptum est, meruit primus in crypta cathedralis Ecclesiae sepeliri: nam alii alibi sepulti. Peracta corporis in cryptam repositione militum vna caterua pedestris Legionis De Vinsianae, quae hic in Arce in Reserua est, ter sclopos suos intermixta lugubri Musica explosit ante Cathedralem Ecclesiam in signum venerationis, quo defunctum hunc Episcopum, tamquam Emeritum Castrensem Patrem venerata fuit: deinde substristissimo Musicae concentu processit domum, hominibus et rhedis plateas quaqua- uersus inundantibus. *Septima Julii* in eadem Cathedrali Ecclesia pro eodem Episcopo solemnes Exequiae celebrabuntur. Natus is erat in Scepusiensi Comitatu, Patre Thoma Kalatai, qui Caesareo - Regium Salis distrahendi officium administrabat, Anno 1722. d. 1. Octobris. Locus, in quo primam lucem

aspexit Ófalu dicitur, Carpatho monti adsi-
 tus iuxta limpidissimum fluuium Dunavec-
 Iuuenis celeberrimae a nomine Iesu vocatae
 Societatis legibus se addixit, Institutique ty-
 rocinium Viennae subiuit. Iuuentutem postea
 docuit Strigonii, Ginsii, Gyöngyösini, Nagy-
 banyae. Permulti sunt etiam magnae aucto-
 ritatis Viri tam in Patria quam foris, qui ad
 gremium Ecclesiae Romano-Catholicae re-
 versi ab eo rudimenta fidei, morumque, ac
 scientiae se accepisse fatebuntur. Ad Ana-
 baptistas in viam reducendos fuit Threnci-
 nium missus anno 1760. vnde conuersionis
 eorum laudis pars aliqua illi etiam debetur.
 Philosophiam Budae nobili et copiosae Iu-
 ventuti in Academia praelegit, vnde ad In-
 clitam Legionem pedestrem Comitis Leo-
 poldi Pálffy, quae nunc Alvintziana dicitur,
 pro Sacro Curione translatus est, per annos
 quatuordecim hoc munus integerrime concio-
 nando, Ecclesiae sacramenta administrando,
 omnesque muneris partes perfectissime im-
 plendo obiuit. Tanto autem ardore agebat
 rem Religionis, Deique cultum prouehere
 conabatur, vt omne tempus a munere libe-
 rum in Iudaeis, Arianis, Schismaticis, et
 quibusuis a Romana Ecclesia dissentientibus
 instruendis, reuocandisque transigeret. Quo
 laborioso, innocentique vitae genere sic elu-
 xit, vt apud summos, infimosque homines
 in amore esset et admiratione. Postea Su-
 perior Castrensium, seu Vicarius Generalis
 in Regnis Galiciae, et Lodomeriae, ac in Bu-

covina, A. 1780. cum Augustissimo Caesare Josepho II. Petroburgum, qua spiritualis Pater iter fecit, cuius etiam Descriptionem confecit, quae in plurium versatur manibus, digna omnino lectu, tamquam ab oculato et sincero profecta teste. Dum Petropoli esset, ab Augusta Imp. Catharina II. magno munere, pixide nempe aurea gemmis pretiosissimis corrusca, donatus est, quae penes familiae Kalataianae seniore[m] semper posthac asseruabitur pro aeterna memoria. — Paulo post Metropolitanae Ecclesiae Leopoltanae Canonicus cum peculiari Caesareo-Regii fauoris significatione, accepta nempe pretiosissima aurea cruce e regiis manibus, et casula Missali ad omnium solatium nominatus est. Nec Superioris Castrens[is], nec Canonici munus a priore viuendi consuetudine eum retraxit. Semper enim Sacramenta Ecclesiae administrare, ab Ecclesia Romana abhorrentes, vti Deistas, Bohemos, Hussitas, Iudaeos, et quosuis alios edocere in more habuit. Quorum omnium permultos ad viam salutis reuocauit. Illud memoratu etiam de Eo dignum est, quod Leopoli diem Sabbathi ieiunando totum transigere ita sit solitus, vt tunc aegros, captiuos tam militares, quam ciuiles, miseros, afflictosque et sacri et profani ordinis homines inuisere, consolari, et elemosynis adiuuare nunquam intermitteret. Hoc etiam, qua Episcopus integerrime obseruauit. Anno 1787. vt Aug. Imp. Josephus II. tot tantasque virtutes altius collo-

caret, et tam copiosa merita sine speciali praemio non relinqueret, die 20. Augusti cum Varadinensium Praesulem renunciauit, vnde Excell. Dominus Ladislaus Kollonich tunc discedebat ad Archiepiscopatum Colocensem promotus. Hanc Regis de se constitutionem certam esse intellexit 7. Septembris Leopoli, cum a visitatione stationum militarium reuersus est. Vbi inopinate hanc Regiam voluntatem intellexit, non prius abscessit, quam omnia ita disposuisset, vt qui in munere Superioris Castrensis succederet, plene de rebus eo spectantibus informaretur. Die 5. Octobris, diuisis in egenos rebus suis plerisque, magno fui relicto dolore ac desiderio per Galiciam, Lodomeriam, Silesiam, Moraviam, et Austriam iter fecit. Quaque profiscebatur hospes vbique acceptissimus; tandem Viennam 17. Octobris feliciter appulit, ac die 28. cum eodem Augg. Imperatore diu sermone habito magnos fauores expertus, curruque ab eo magni pretii donatus, eodem die ex Cancellaria Hungarica Collationales accepit. Ita absolutis negotiis postquam iterum Suam Maiestatem adiisset, eique plenum venerationis vale dixisset, die 29. Octobris viam iniit per Posonium, Jaurinum atque Budam, vbi tum tantisper substitisset, salutatus fuit a Clero suo iuniore, qui tunc in Generali Seminario Pesthiensi constitutus. Theologicis disciplinis penes vniuersitatem Hungaricam studebat. Illum sese accedentem inexplicabili cum gaudio, affectu vere paterno,

humanitate ac charitate vere sincera excepit, vltraque fores et gradus comitatus erat. 24. Novembris ante noctem M. Varadinum feliciter aduenit: ac consumato Sacerdotii per Episcopalem consecrationem in se ordine Episcopatum Magno Varadiensem 27. mensis Aprilis A. 1788. adiit. In eo omnibus se addictum praebuit, quicumque tantum ad eum habuere confidentiam: prouentus suos fere omnes in pauperes, et necessitate pressos effudit, inter quos magnum etiam numerum et diuersitatem cognatorum suorum censebat, sed his ita benefaciebat, vt alii quoque miseri ad eum confugientes nunquam inconsolati dimissi fuerint. Hoc omnino prouide egit, cum ita et non aliter dignitati quoque Episcopali consulere necessum fuerit. Quare vt vberiore apud suos relinqueret memoriam effecit, vt duae ipsius cognatae familiae, vtpote *Kalataiana* et *Szilvaiana* per hodiernum Augg. Franciscum II. Regem Apostolicum Hungaricae Nobilitatis praerogatiuis exornatae sint. Domum Augustam Austriacam in belli Gallicani sumtibus 12000 Rfl. iuuit, praeter illud subsidium, quod cum Regni statibus in communi a parte dedit. Imo in aditu Episcopatus sui bello Turcico grauatum Iosephum II. tantis sumtibus iuuit, vt plane monendus fuerit, ne plura praestet. Curam habuit etiam Ecclesiarum per suam Dioecesim dispersarum. Sic Belfenyériensem, quam reperit inceptam, terminauit, vbi etiam Parochiam ex toto nouam erexit.

Idem praestitit Tenkini, vbi Parochiam et Scholam extruxit. Baranydini Templum amplificauit, et noua turri exornauit: Gyressini Vnitis Valachis Templi structuram lapideam curauit. Potsajini iisdem aliquot centenis florenis pro eleuanda ecclesia succurrit. Várad-Olaszini commodissimam et amplissimam domum Parochialem comparauit. In Katona Város Templum reparauit, et Cantoris habitationem emendauit; Csatóriensis Parochiae aedificium restaurauit. Keszemienensis, et Tót-telekiensis Parochiarum aedes suo succursu a ruinis impediuit. Szöllősiensem et Püspökiensem reparauit Parochiam, vt taceamus permulta aliá aedificia vulgo oeconomica, regalium beneficiorum, et conseruationem tam vastae residentiae, et horti Episcopalis. Non huc etiam numeramus quotidianas priuatissimas elemosynas, et quaquauersus eum frequentissime contigit Bona Episcopalia visitare pauperibus colonis factos succursus, condonatas taxas, atque debita, et a diuersis obligationibus absolutiones. Testamentum certe Episcopo dignum condidit, e quo illa duntaxat delibabimus, quae publici possunt fieri iuris absque mortui etiam Praesulis modestiae laesione, quam viuus integerrime custodiuit, omnibus familiaris factus sine diminutione auctoritatis Episcopalis, vt adeo subditi eius A catholici mortem illius non sicut Domini, sed tanquam Patris sui et Benefactoris passim deplorent. Inter reliqua fecit perpetuas

fundationes pro Missae sacrificiis omni anno certo numero celebrandis 1) pro Augg. Josepho II. Imp. et Rege Ap. 2) Pro incolumitate, et felicitate Domus Austriacae. 3) Pro militia Austriaca, quae praesenti bello Gallico occubuit in castris. 4) Pro Statibus et Ordinibus Comitatus Bihariensis. 5) Pro se. 6) Pro Familia Kalataiana, et Szilvaiana. 7) Pro Praefecto suo, Spli. Dno. *Wolfgango Miskoltzi*, quem carissimum et fidelissimum nuncupat: et pro R. Dno. *Petro Sebestyényi* Ecclesiastico Secretario, quem dexteram suae Senectutis, et Episcopalis Cooperationis nominat: Eosdem ambos constituit etiam testamenti sui Executores. 8) Fecit certam Fundationem pro viduis, aliisque pauperibus occultis, inter quos omni anno certa pecunia distribuetur. Reliqua inter officiales, seruos, et cognatos suos proportionate distribui iussit: aliis debitoribus condonavit debita: aliis, quae voluerunt emere, donavit. Nouos fundos sat amplios Nobilitati copiosae donavit absque omni onere, et lytro. Verbo nullius est oblitus, quem nouit: Hic ergo Praesul immortalis non erit dignus memoria? Imo hic est, cui Varadienses fideles aeternam beatitudinem precantur, quot votum suum tot suspiriis, in eius funere effusis, omnino testatum fecerunt. *Requiescat in pace!*

CONSPECTVS EXAMINIS PVBLICI
IN GYMNASIO AVG. C. SOPRONIENSI
 PER
 SINGVLAS CLASSES DIE I. ET SEQQ. IVLII
 ANNO 1795. INSTITVENDI.

Classis I. die I. Julii.

- Ante merid.**
1. Ex Philologia sacra V. Testam. interpretationem *Psalmorum* dabit.
 2. Ex novo Testam. Epistolas ad Romanos, Epheseos et Jacobi interpretabitur.
 3. Ex Theologia Morali vniuersa nominatim locum, qui agit de studiis animi rectis et probis christianis excutiet diligentius.
 4. Ex Historia Ecclesiastica vniuersa imprimis Periodum IV. a Luthero vsque ad nostra tempora, ibique fata Lutheranae quoque religionis in Hungaria enarrabit.
 5. Disputationem in Theses Theologicas datus instituet.
- Post merid.**
1. Ex Philologia Graeca et Romana specimina adferet, loca selectiora ex Homeri Iliadis libris 5. et Ciceronis Tusculan. disputationum libris 5. interpretando.
 2. Ex Philosophia practica: Ethicam uni-

versam et nominatim Caput de officiis erga nos ipsos.

3. Ex Physica vniuersa praecipue caput de lumine et electricitate peruestigabit.
4. Disputationem in Theses datas philosophicas instituet.
5. Specimina styli et aliarum exercitationum dabit atque oratione ligata claudet.

Classis II. die 2. Julii.

Ante merid. 1. Ex sacris, institutionis ad religionem christianam Sectionem 6tam de nouissimis repetet.

2. Ex Hebraicis: Geneseos Caput XV. leget, vertet ac etymologice resoluet et doctrinam de Verbo recitabit, aliis interea labores extemporaneos struentibus.
3. Ex Politica Synopsim totius dabit ac praecipua politicae specialis publicae momenta carptim exponet.
4. Ex Jure Naturae: Sectionem, quae continet Jus Publicum vniuersale pertractabit.
5. Disputationem in theses ex Jure Ecclesiastico vniuersali instituet.

Post merid. 1. Ex Graecis: Xenophontis memorabilium Socratis, capita priora leget, transferet et resoluet, aliis interea alia facientibus.

2. Ex Mathesi adplicata: Synopsi totius data, Mechanicam et Statisticam exponet.

3. Ex Historia vniuersali: Periodum III. et IV. Schlötzeri recensebit.
4. Ex Historia Patriae: Matthiae II. res gestas enarrabit.
5. Speciminibus Styli tam historici, quam dogmatici argumenti perlectis et gratiarum actionibus claudet.

Classis III. die 3. Julii.

- Ante merid.
1. Ex Institutione ad Religionem Christianam: Sectionem IV. de peccato repetet.
 2. Ex Logicis: Artem Syllogisticam pertractabit et illustrabit.
 3. Ex Historia: a) Naturali: regnum minerale, b) Patriae: Periodum Regum Hungariae secundam; c) Uniuersali: Periodum VI. Historiae antiquae enarrabit.
 4. Ex Physicis: Sectionem XI. de metheoris excutiet.
 5. Ex Rhetoricis Partis II. dae Caput V. de oratione pertractabit.
 6. Declamationibus institutis et exercitiis styli triplici lingua lectis terminabit.

Classis IV. die eadem.

- Post merid.
1. Ex doctrina religionis; de felicitate pior. in hac vita aget.
 2. Ex Cornelio Nepote: Vitam Catonis syntactice et periodologice tractabit, atque in linguas vernaculas transferet.
 3. Graece discentes primam narrationem Plu-

tarchi de Alexandro et Diogene legent, verient et quaedam inde resoluunt, reliquis interea aliud laborantibus.

4. Ex Historia Hungariae: Facta Ludovici I. memoria digna repetet.
5. Ex Historia Uniuersali: Partis II. dae Periodum IV. quoad potiora momenta recapitulabit.
6. Ex Geographia: De Africa generatim aget.
7. Ex Arithmetica: Doctrinam de fractionibus tractabit.
8. Specimen resolutionis prosodicae ex Elegiis Ovidianis dabit.
9. Laboribus variis lectis in tribus linguis Patronis gratias agit.

Classis V. die 4. Julii.

- Ante merid.**
1. Ex Sacris de existentia Dei eiusque attributis aget.
 2. Ex Gedickii libello latino pensum de lignatore et Mercurio resoluet grammaticae et in vernaculas transferet.
 3. In vernaculis linguis germanica et hungarica praeeptionem Grammaticam praectice illustrabit.
 4. Ex Historia Patriae: Vitam Mariae Theresiae et Josephi II. breuiter enarrabit.
 5. Productologiam Hungariae per tria regna naturae dabit.
 6. Ex Arithmetica: Simples et compositas Species omnes vna cum exemplis in numero fracto adferet.

7. Varii argumenti labores leget, Specimina Calligraphiae dabit et gratiarum actione claudet.

Classis VI. die eadem.

- Post merid. 1. Ex Sacris : De persona Jesu Christi et officio eius mediatorio quaedam proferet,
2. Historiam biblicam novi Testam. secundum Seilerii Catechism. enarrabit.
3. Ex Historia Patriae; Vitam Josephi I, et res sub eo gestas in Hungaria breviter enarrabit.
4. Ex Geographia Hungariae: Circulum transdanubianum percurreret.
5. Notitiam hodiernorum Europae Imperatorum et Regum atque regnorum metropoles et sedes Regias commonstrabit.
6. Ex Arithmetica: Exempla in numerorum integrorum 4 speciebus simplicibus adferet.
7. Ex libello latino Caput II dum de igne et metheoris igneis leget, in linguas vernaculas vertet.
8. Calligraphiae specimina exhibebit, sicque cum gratiarum actione examen finiet.

Vóltak az Aug. Conf. Vallóknak Sopronyi Gynnasiumában a' Felső Classisokban. 's ezek között az 1ben Sopronyi 2, a' zban 10, a' zban 6; Beneficiummal élők pedig az 1ben 13, a' 2 dikban 12, a' harmadikban 13, mind össze 121 Tanuló. Az első Classisokban pedig, 's ezek között az 1öben Sopronyi 13, a' 2ban 24, a' 3-

44; Beneficiummal élők pedig az 1ben 11, a' 2ban 3, a' 3ban egyse, mindössze 194. Az egész Gymnasiumban tehát összeséggel 315 Tanulók voltak. Ezeknek két harmada vidéki, 's egy hatod része az Oskolának jó tetemé- nyeiben részesül. A' Soproniak a' leg alsó Classistól fogva a' 3dik felső Classisig, minden fellyebb valóban felével kevesednek.

Sopronban Jul. 5.

Éppen jókor érkeztem a' Sopronyi Aug. Conf. Val- lóknak jeles Gymnaziumokban, esztendőnként tartatni szokott vizgalásokra. Tellyes megeledeéssel múlttam, meg vallom, azon négy nap, t. i. e' folyó hónapnak 1. napjától fogva 4ikéig, melly napokon tartódtak a' vis- galások. Meg mutatták ezen fő oskolának nagy érdemü Tanitói, hogy most sem hült meg benne az ifjuság eránt való szeretet, és elméjeknek ki pallérozására intézett törekedések. Ennek bizonyságára im ide ragasztom azon letzkék lajtrromát, melly a' visgalásnak tárgyait foglalja magában. Hozzá tettem egyszersmind az oskolának mo- stani állapotját is. Nem tudhatom még is, miért ellen- keznek némellyek, ezen jeles oskolának kormányozói- val. Azt hánnyák vetik t. i. hogy Deákul nem tanul ele- get az ifjuság, a' melly pedig a' példák által elegendő- képpen meg tzáfoltathatik. Talám abban ütököznek meg, hogy némellyek jobban meg fontolván a' Deák szókat, lassabban ejtik azokat, mint a' kik propter hamaritudi- nem három nyelvet is össze habarnak. Ez vólt az oka, hogy ki nevettek bennünket a' külföldi Tudósok. Mert nekünk eleitől fogva, a' beszédbe annyi vétkes szók és beszéd formák ragadtak nyelvünkhöz, hogy azoktól sok fáradságunk után is alig tudtunk meg szabadúlni. Soha sem taníttatik a' Deák nyelv tisztábban, mint ha mikor a' régi írók írásaiból taníttatik. Vagy ta- lám nem tetezik némellyeknek, hogy most a' De-

natista's a Grammatista Gyermekek, már a' Declinatiókól és a Rhéniuson kívül, egy kis föld le irás, történetek tudományát's számvetést is tanul, mellyekről ők iskoláinknak első eszendeiben semmit sem hallottak. Én meg valóm, hogy Magyarországnak le irásáról, természeciről, és történeteiről olly gondolatokat hallottam ezen vizsgálásban a' Grammatistáktól, mellyeket ez előtt a' Rhétoróktól se hallottunk. — Mások azt akarnák el hitetni, hogy a Sopronyi iskolákban korhelységre fajúl az iffiúság, ha mind azonáltal példákat kéván az ember tőlök, vagy ollyakat mondanak, mellyekben egyenessen a szüléket lehet okozni, vagy ollyakat, a' hol a' környül állásokat a' Tanítóknak nem állott tehetségekbén meg változtatni, Azt mondják, hogy gyengén bannak az ifjusággal az oktatók, de meg nem gondolják, hogy bottal tsak az oktalán állatokat kell vezérelni. A' Sopronyi iskoláknak az előtt volt nagy Esdemü Rectora, T. R. . . i. vette a' botnak hasznát, de mistda előmenetellel? Most nem hordanak a' Deákok köveket az oskola cleibe, mint akkor, hogy másokat meg kövezzenek; nem taszigálják Oktatójokat, nem rekesztik kivont fegyverrel az üres Oskolába; nem lopnak, vagy rabolnak erő hatalommal a' gyümölsös vagy szölös kertekből, mint az előtt. A' luxus ellen is sokan panaszolkoznak, pedig jól tudják, hogy a' ruhát a' szülök tsináltatják. Tudhatják azt is, hogy a' luxust ritkán lehet ki irtani a' legböltsebb törvények által is. Ma tartotta a' Sopronyi Magyar Társasság is ebben a' folyamotban utolsó ülését, mellyben 7 jeles Tagok, a' kik eddig tanulók voltak ebben az Oskolákban, a' gyülésektől el butszúztak; de ezután is, mint levelező Tagok, fognak a' Társaság fel tett tárgyában foglalatoskodni. Az idén az is törvényé lett ezen Társasságban, hogy a' távol lévő tagok is tartozzanak esztendőnként leg' alább egy munkát bé küldeni, s a' Társasságot a' Magyar literaturának folyamotjáról időről időre tudósítani.